

Marek Bankowicz, *Transformacje konstytucyjnych systemów władzy państwowej w Europie Środkowej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2010, ss. 234.

Kolejna książka Marka Bankowicza opublikowana została nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, w roku 2010 i podejmuje bardzo ciekawe politologiczne zagadnienie, jakim jest dokonujący się proces transformacji w Europie Środkowej. Autor z sobie tylko właściwą pasją i erudycją badacza

Recenzje

3. Czechy (s. 87-114), 4. Polska (s. 115-158), 5. Rumunia (s. 159-186), 6. Słowacja (s. 187-200), 7. Węgry (s. 201-222). I choć Marek Bankowicz przyjął taką właśnie kolejność, to jednak wzięcie pod uwagę Słowacji tuż po Czechach mogło by być słuszniejsze, tym bardziej, że zarówno Czechy jak i Słowacja wywodzą się ze wspólnego państwa, jakim była Czechosłowacja.

Omawiając każde kolejne państwo, Marek Bankowicz rozpoczyna rozważania od problematyki wprowadzającej

zaś przy użyciu określeń charakterystycznych bądź dla konkretnej „konstytucji”

Recenzje

Poszczególne akapity zaopatrzone zostały w sposób właściwy dla poszanowania praw autorskich przypisami, znajdującymi się na końcu każdego kolejnego rozdziału, co zmusza czytelnika do wertowania stron w celu ustalenia źródła cytatu czy też przytoczonych treści. W mojej opinii przyjęty przez Autora (być może przez Wydawnictwo) sposób zamieszczenia przypisów nieco utrudnia ustalenie źródła. W sumie w książce znajduje się 190 przypisów, a niektóre z nich, co warto podkreślić, są mocno rozbudowane

integracja polityczna wziętych przez Niego pod uwagę państw w ramach Unii Europejskiej. W tym miejscu podzielam zdanie Autora, że dopiero dokonana

szczególna europeizacja systemów politycznych państw UE może wyzwolić daleko posuniętą zbieżność mechanizmów ustrojowych stosowanych na szczeblu państwowym (s. 224).

Słusznie też Autor zwraca uwagę, czyniąc to za reprezentantką teorii postkomunizmu J. Staniszkis, na jedną z najbardziej popularnych teorii wyjaśniających istotę transformacji ustrojowych w krajach środkowoeuropejskich, poprawnie twierdząc, że jest to teoria postkomunizmu, której istota zasadza się na

odrębnej rzeczywistości politycznej, społecznej i gospodarczej, która rzecz jasna nie ma charakteru komunistycznego, jednak też nie jest takim samym porządkiem demokratycznym jaki występuje na Zachodzie (s. 224).

I na koniec bezdyskusyjna jest także trafnie wyrażona opinia,

że państwa Europy Środkowej od 20 lat są w sensie konstytucyjnym demokracjami *tout contr*, to jednak nie da się powiedzieć, iż obowiązujące w nich aktualnie konstytucje i zawarte w tych najwyższych aktach prawnych rozwiązania są najlepsze w ich historii (s. 225).

Z kwestii pozamerytorycznych niewątpliwym walorem książki jest jej „przyjazna” szata graficzna. Pastelowa barwa okładki i umieszczone na niej wizerunki gmachów sześciu parlamentów omawianych państw zaciekawiają i skłaniają do sięgnięcia po tę pozycję.

Podsumowując, należy stwierdzić, że kolejna książka pióra polskiego politologa, prof. dr. hab. Marka Bankowicza, kierownika Katedry Współczesnych Systemów Politycznych w Instytucie Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych w Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, obok takich pozycji Jego autorstwa, jak: *System polityczny Singapuru* (2005), *Demokracja* (2006), *Przywódcy polityczni współczesnego świata* (2007), *Zamach stanu* (2009) wpisuje się w poczet równie wyróżniających się udanych książek, którą szczególnie rekomenduję do

Recenzje

lektury wszystkim tym czytelnikom, którzy pasjonują się systemami politycznymi państw Europy Środkowej. Książka ta dostarczy nie tylko wielu wartościowych informacji, lecz także nauczy zarówno warsztatu naukowego, jak i poprawnego naukowego podejścia badawczego do wybranego tematu. Pokaże, jak niełatwa problematyka polityczna może stać się zrozumiała i przyjemnie percypowana poprzez zastosowanie zarówno zgrabnego języka, jak i licznych metafor i sentencji. Po raz kolejny umiejętności te potwierdzają niebywały kunszt naukowy świeżo wydanej książki Marka Bankowicza i niewątpliwie są zachętą do sięgnięcia po tę pozycję.

Ewa Bujwid-Kurek